

INLEIDING

Er zijn vier protocollen voor zorg- en taxivervoer:

1. Het Sectorprotocol Veilig zorgvervoer kinderen en jongeren (t/m 17 jaar). Hierin komen de maatregelen terug voor het leerlingen- en kinderopvangvervoer. En ook de maatregelen voor het voortgezet (speciaal) onderwijs (v(s)o) en de kinderdienstencentra.
2. Het Sectorprotocol Veilig zorgvervoer (vanaf 18 jaar en ouder). Hierin komen de maatregelen terug die gelden voor het Wmo vervoer, Valys, WSW vervoer, dagbestedingsvervoer, ziekenvervoer en de regiotaxi.
3. Het Sectorprotocol Veilig taxivervoer. Hierin komen de maatregelen terug die gelden voor vervoer in de consumentenmarkt en de zakelijke markt.
4. Het protocol van het RIVM, Noodzakelijk zittend vervoer van personen met (klachten passend bij) COVID-19.

Alle (sector)protocollen, het bijbehorende stroomschema en dit document *Veelgestelde vragen en antwoorden* zijn terug te vinden op: <https://www.knv.nl/coronaprotocollen/>

Dit document *Veelgestelde vragen en antwoorden* is bedoeld om antwoord te geven op vragen van ondernemers, chauffeurs en andere betrokkenen, die zij mogelijk hebben na het lezen van de protocollen. Het is een levend document, dat wil zeggen dat het wordt aangepast als er nieuwe ontwikkelingen zijn.

Het document is onderverdeeld in de volgende hoofdstukken:

1. Algemene vragen
2. Vragen bij het sectorprotocol veilig zorgvervoer kinderen en jongeren (t/m 17 jaar)
3. Vragen bij het sectorprotocol zorgvervoer (vanaf 18 jaar en ouder)
4. Vragen bij het sectorprotocol taxivervoer (consumentenmarkt en zakelijk vervoer)
5. Vragen bij het RIVM protocol (vervoer van Covid-19 passagiers)
6. Vragen bij gebruik mondkapjes en andere beschermingsmiddelen
7. Vragen bij extra kosten
8. Vragen bij wel of niet inzetten van chauffeurs

---

¹ Dit document met vragen en antwoorden is door KNV met de grootst mogelijk zorg samengesteld, maar er kunnen verder geen rechten aan worden ontleend.

1. ALGEMENE VRAGEN

Hoe zit het met de status van de sectorprotocollen, in relatie tot de noodverordeningen waar lokale handhavers op toezien ?

Uitgangspunt bij opstellen sectorprotocollen

KNV is (samen met vakbonden FNV en CNV) zo zorgvuldig mogelijk te werk gegaan, gebruikmakend van de algemene maatregelen van het RIVM, de RIVM kaders voor het vervoer en de informatie vanuit de Rijksoverheid. Ook is voor de samenstelling van de sectorprotocollen gebruik gemaakt van de expertise van vervoerders en de vakbonden. Verder is advies ingewonnen bij de ministeries van VWS en OCW en verschillende andere stakeholders waaronder de VGN (Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland), opdrachtgevers en cliëntenorganisaties.

Relatie met noodverordeningen

KNV heeft samen met de bonden op basis van de door het Kabinet recent afgekondigde maatregelen die gelden per 1 juli a.s. de sectorprotocollen aangepast. Taxi en busjes werden nadrukkelijk door het Kabinet genoemd: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2020/06/24/per-1-juli-15-meter-blijft-norm> en <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/verkeer-openbaar-vervoer-grensstreek/vervoer-met-de-auto-of-taxi>.

De protocollen vragen best veel van chauffeurs, kan ik een instructie krijgen ?

TX keur liet (op verzoek van KNV) een praktische instructie video maken, voor ondernemers en met name chauffeurs over het vervoer in deze corona crisis situatie. De instructie video is beschikbaar via onderstaande link. Het bestaat uit verschillende onderdelen die elk op zich te bekijken zijn, in de vorm van korte beeld- en geluidopnames, en o.a. ingaat op de verschillende thema's: wat is corona (het virus) , wat is COVID-19 (de ziekte die het virus kan veroorzaken), wat betekent de situatie voor ondernemers en chauffeurs en hoe ga je met verschillende soorten passagiers, jezelf en het voertuig om voor, tijdens en na het vervoer. Klik hier om naar de instructie te gaan: <https://tx-keuracademy.nl/hetcoronaabc?pid=75534>

Deze instructievideo wordt steeds bijgewerkt als er nieuwe of aangepaste sectorprotocollen beschikbaar komen. Check de site dus af en toe.

Voor het OV gelden bepaalde maatregelen, waaronder het dragen van niet-medische mondkapjes door reizigers. Wat als ik met een taxivoertuig OV verricht, wat geldt er dan ?

Als je vervoer doet dat onderdeel van het openbaar vervoer is (OV), dan gelden daarvoor de afspraken die in het OV zijn gemaakt. Ten algemene geldt in het OV dat reizigers niet-medische mondkapjes dragen. Dat is ook voor zorg- en taxivervoer het uitgangspunt. Meer informatie over de regels in het OV is te vinden op de site van OVNL: <https://www.ov-nl.nl/> Maar vraag ook na bij de opdrachtgever van het openbaar vervoer wat het voor jou betekent, als je met een klein voertuig OV doet.

Ik vind het erg veel, drie sectorprotocollen, waartussen ik ook nog wat verschillen zie. Is er een overzicht waarin ik de belangrijkste maatregelen in één keer terug kan vinden ?

Ja, via de volgende link vind je een schema waar de hoofdlijnen van de in acht te nemen maatregelen voor de verschillende vormen van vervoer terugkomen: <https://www.knv.nl/coronaprotocollen/>

Ik lees in de sectorprotocollen dat bij elke rit een gezondheidscheck gedaan moet worden. Wat is dat ?

Het klopt dat bij aanvraag van de rit een gezondheidscheck (ook wel triage genoemd) gedaan moet worden. De vervoerder, het callcenter en/of de chauffeur (daar waar de vervoerder/het callcenter geen rit-intake doet) vraagt aan de reiziger of deze klachten heeft die te maken kunnen hebben met

een corona-besmetting. Heeft een reiziger dergelijke klachten, dan mag deze niet mee. Indien een reiziger zelf niet in staat is aan te geven of deze klachten heeft of niet, dan beantwoordt een ouder/verzorgende of begeleider de vragen. Welke vragen er precies gesteld moeten worden, vind je hier: <https://www.rivm.nl/documenten/gezondheidscheck-contactberoepen-0>

Wie beslist uiteindelijk of een reiziger wel of niet mee kan ?

Als de chauffeur twijfels heeft of iemand wel klachtenvrij is, beslist de chauffeur of de reiziger wel of niet mee kan. Als een reiziger niet mee kan, laat de chauffeur dat zijn bedrijf weten.

Ik vervoer reizigers uit één gezin, moeten die dan ook een mondkapje om ?

Daar waar reizigers in een thuissituatie leven waarin men geen afstand kan houden en gezamenlijke faciliteiten gebruikt, dan heeft de afstand van 1,5 meter (tussen deze mensen) in de taxi geen toegevoegde waarde. Hiermee wordt dus een huishouden bedoeld, denk aan een gezin, maar bijvoorbeeld ook een [woongroep](#).

Het is aan de opdrachtgever (of reizigers) om aan vervoerder kenbaar te maken dat er sprake is van een 'huishouding', zodat vervoerder daarvan bij eventuele controles bewijs van kan laten zien.

Leden van het huishouden hoeven onderling in het voertuig dus geen 1,5 meter in acht te nemen. Ook zijn nadere beschermingsmaatregelen tussen deze reizigers onderling niet nodig, mits er geen andere reizigers meereizen. Tot de chauffeur wordt wel altijd minimaal 1,5 meter in acht genomen en als dat niet kan, draagt de chauffeur een chirurgisch mondkapje.

In het RIVM protocol wordt gesproken over schoonmaak met een reinigingsdoekje, maar in de sectorprotocollen staat gebruik desinfectiemiddel of desinfectiedoekjes. Hoe zit dat ?

Er zit op dat punt een verschil tussen het RIVM protocol en de sectorprotocollen, dat klopt. Het RIVM heeft de inhoud van het RIVM protocol opgesteld voor Noodzakelijk zittend vervoer van personen met (klachten passend bij) COVID-19. De sectorprotocollen zijn door KNV samen met vakbonden FNV en CNV opgesteld. Bij de laatste is er door partijen voor gekozen dat chauffeurs desinfectiemiddel of desinfectiedoekjes bij zich hebben. Om handen schoon te kunnen maken, maar ook voor het schoonmaken van contactpunten.

Moet een chauffeur tijdens en na de rit nog op bepaalde maatregelen letten ?

Van belang is:

- Tijdens elke rit, en tussen ritten door, wordt er in het voertuig zoveel mogelijk geventileerd.
- De contactpunten in het voertuig (denk aan deurgreep, armluning, veiligheidsgordel, pinapparatuur en handgreep) worden extra schoongemaakt.

Er zijn organisaties of zorginstellingen die zelf mensen vervoeren, of er wordt vervoer gedaan met de inzet van vrijwilligers. Aan welke maatregelen moeten zij zich houden ?

Het gaat hier om vervoer dat niet hoeft te voldoen aan de wettelijke vereisten van de Wet Personenvervoer (WP) 2000. Dat betekent dat ze geen taxivergunning hoeven te hebben en dit vervoer 'op geel kenteken' mogen doen. KNV stelde samen met FNV en CNV drie sectorprotocollen op voor zorg- en taxivervoer (vervoer dat met een taxivergunning en 'op blauw kenteken' gedaan wordt). De sectorprotocollen richten zich dus niet specifiek op andersoortig vervoer, maar men kan er natuurlijk wel gebruik van maken.

Kunnen reizigers mee die normaal gesproken persoonlijk worden overgedragen of dragend worden overgedragen vervoerd worden ?

Ja, dat kan. Chauffeurs zorgen er voor dat zij niet te dicht bij het gezicht van de reiziger komen. De ouder/verzorgende draagt hierbij een niet-medisch mondkapje. De chauffeur draagt een chirurgisch mondkapje.

Er zit normaal gesproken naast de chauffeur ook een begeleider in het voertuig, mag dat ?

Als normaal gesproken een begeleider mee gaat en het is ook echt noodzakelijk dat deze mee gaat (omdat de reiziger anders niet vervoerd kan worden), dan mag een begeleider mee. Van belang is dat begeleiders geen klachten hebben en er voor wordt gezorgd dat tussen de chauffeur en een begeleider minimaal 1,5 meter afstand wordt aangehouden. Of dat deze een niet-medisch mondkapje draagt en de chauffeur een chirurgisch mondkapje.

Hoe weet je of iemand hooikoorts heeft of toch klachten veroorzaakt door Covid-19?

Het RIVM legt dat in een korte film nader uit: <https://vimeo.com/414693418>. Daar waar een reiziger aangeeft dat deze wel klachten heeft, maar geen Covid-19, is het aan de reiziger om uit te leggen dat hij zeker weet dat zijn/haar klachten niets te maken hebben met een corona-besmetting.

2. VRAGEN BIJ HET SECTORPROTOCOL ZORGVERVOER KINDEREN EN JONGEREN (T/M 17 JAAR)

Ik lees toch wat verschillen ten opzichte van het vorige protocol. Wat regelt dit protocol nu ?

De hoofdlijn is als volgt:

1. Als in een voertuig tussen chauffeur en kinderen/jongeren minimaal 1,5 meter in acht is te nemen, zijn geen extra maatregelen nodig.
2. Als het niet mogelijk is om minimaal 1,5 meter in acht te nemen in het voertuig, gebruikt de chauffeur een chirurgisch mondkapje.

Het komt voor dat jongeren 18 jaar of ouder zijn in het voortgezet (speciaal) onderwijs. Mogen deze dan ook mee ?

Ja. Daar geldt hetzelfde protocol voor, want op school geldt ook voor alle leerlingen hetzelfde.

Ik rijd leerlingen per touringcar, van en naar school, hoe gaat dat?

Als er leerlingen per touringcar vervoerd worden, kan dat. Voor het touringcar vervoer is er eigen richtlijn opgesteld (door de sociale partners in de touringcar sector), die vind je hier:

<https://www.knv.nl/hygienerichtlijn-touringcarvervoer/>

Maar je kunt ook gebruik maken van het sectorprotocol. Dat protocol is opgezet door sociale partners in het zorg- en taxivervoer. In principe gaat het hierbij om vervoer van kinderen in busjes t/m 8 passagiers, daar ziet dit sectorprotocol ook op, maar de uitgangspunten hierbij kun je ook toepassen op het leerlingenvervoer met een touringcar.

Vervoerder heeft opdracht gekregen van een gemeente om 5 kinderen met een beperking in één taxibus te vervoeren. Hoe zit dat dan met die 1,5 meter in acht nemen, want dat gaat niet in zo'n busje ?

Voor kinderen/jongeren geldt dat zij onderling niet noodzakelijk 1,5 meter afstand hoeven aan te houden, en ook geen niet-medisch mondkapje hoeven te dragen. De chauffeur kan het vervoer dan ook op de reguliere manier uitvoeren, dat wil zeggen dat alle handelingen (denk aan gordel omdoen, rolstoel vastzetten etc.) door de chauffeur kunnen worden gedaan. Ouders dan wel personeel van school- of kinderopvang doen dat niet.

De chauffeur draagt wel een chirurgisch mondkapje. En de chauffeur wordt geadviseerd: als het niet noodzakelijk is om dichtbij te komen, houd dan de 1,5 meter afstand maatregel zoveel mogelijk aan. Blijf bijvoorbeeld niet onnodig lang bij de school staan en ga niet met de kinderen mee de school in.

In hoeverre mag een leerling in het leerlingenvervoer naast de chauffeur zitten? Dus op de passagiersstoel?

Als het noodzakelijk is, kan een kind/leerling ook plaatsnemen op de passagiersstoel voorin.

Hoe zit het met de complexe kindzorg ?

VGN (de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland) heeft een protocol gemaakt met maatregelen die gelden voor de Kinderdienstencentra (KDC's). Daar waar het om kinderen en jongeren gaat, kan het sectorprotocol zorgvervoer kinderen en jongeren als uitgangspunt gebruikt worden.

Moet het voertuig na elke rit schoon gemaakt moet worden ?

Zolang het voertuig uitsluitend en alleen gebruikt wordt voor het leerlingen- en/of kinderopvangvervoer is het niet noodzakelijk dat het voertuig vaker dan normaal gereinigd wordt. Als een voertuig hier niet alleen voor gebruikt wordt, zal het voertuig tussendoor wel gereinigd moeten

worden. Zie ook het antwoord op de vraag op pagina 3 over het tijdens en na de rit in acht nemen van bepaalde maatregelen.

Is er in de afstand leerling tot de chauffeur nog meegewogen dat het kan voorkomen dat de chauffeur meerdere ritten doet, dus met diverse groepen kinderen (qua samenstelling) te maken krijgt ? Is dat een extra risico, of niet ?

Dit geeft in principe geen groter risico.

Hoe zit het met 'snotterende' kinderen ?

Het RIVM heeft daarover recent haar adviezen aangepast. Kinderen van 0 tot 4 jaar met neusverkoudheid ZONDER KOORTS mogen naar het kinderdagverblijf, behalve als zij een contact zijn van een patiënt met een bevestigde SARS-CoV-2-infectie of een volwassen gezinslid hebben met klachten passend bij COVID-19. Ditzelfde geldt ook voor kinderen van 4 tot en met 6 jaar die in groep 1 of 2 van de basisschool zitten. Ook zij mogen bij neusverkoudheid ZONDER KOORTS naar school. Meer weten ? Ga naar: <https://lci.rivm.nl/langdurig-neusverkouden-kinderen>

3. VRAGEN BIJ HET PROTOCOL ZORGVERVOER (VANAF 18 JAAR EN OUDER)

Wat regelt het protocol nu precies ?

De hoofdlijn is als volgt:

1. Als in een voertuig tussen chauffeur en reizigers en tussen reizigers (indien er meer dan één reiziger wordt vervoerd) onderling minimaal 1,5 meter in acht is te nemen, zijn geen extra maatregelen nodig.
2. Als het niet mogelijk is om minimaal 1,5 meter in acht te nemen in het voertuig, gebruikt de chauffeur een chirurgisch mondkapje en de reiziger een niet-medisch mondkapje.

Verder geldt:

- De chauffeur voert alle handelingen op de reguliere manier uit (denk aan gordel omdoen, rolstoel vastzetten, eventuele ondersteuning bij in- en uitstappen etc.).

Daarnaast is het voor reizigers in de dagbesteding niet altijd mogelijk om een mondkapje te dragen. In die gevallen waar het dragen van een niet-medisch mondkapje op bezwaren stuit vindt er overleg plaats tussen vervoerder, reiziger en opdrachtgever over een passende maatwerkoplossing, zodat de reiziger wel vervoerd kan worden en de vervoerder een financieel haalbare planning kan maken.

Binnen deze maatwerkoplossing blijft de maximale voertuigbezetting

- personenauto: maximaal 2 reizigers,
- bus maximaal: maximaal 4 reizigers,

zonder niet-medisch mondkapje door reizigers toegestaan.

Er staat in het protocol dat een chauffeur niet mee naar binnen kan bij een instelling. Maar soms kan iemand de afstand vanaf de deur van de instelling naar de bus niet zelfstandig afleggen. Mag ik als chauffeur deze persoon ondersteunen en hem of haar een arm aanbieden ?

Ja, dat mag. Chauffeurs zorgen er wel voor dat zij niet te dicht bij het gezicht van de reiziger komen. Het gaat er om dat een chauffeur niet de instelling betreedt. Het gaat om dusdanige kwetsbare groepen, waar ook bepaalde restricties gelden voor bezoek, dat een chauffeur niet (mee) naar binnen moet gaan.

Een reiziger kan geen mondkapje aan, vanwege de aard van de beperking of vanwege een gedragsstoornis. Kan deze dan echt niet vervoerd worden ?

Dat zegt het protocol niet. Iemand die geen mondkapje wil of kan dragen, kan vervoerd worden, maar dan wordt de 1,5 meter tussen chauffeur in acht genomen. Het gaat hier om maatwerk. En dat zal van geval tot geval bekeken moeten worden. Vervoerder, opdrachtgever van het vervoer en de betreffende reiziger (of zijn verzorgende) bespreken met elkaar de mogelijkheden. Zie ook het antwoord op de vraag hierboven.

Wanneer mogen mensen met een indicatie 'voorin' weer worden vervoerd?

Strikt genomen zegt het sectorprotocol niet iets specifiek over wel of niet voorin mogen plaatsnemen. Uitgangspunt is de 1,5 meter, en als dat niet mogelijk is, gebruik van mondkapjes.

Reiziger moet voor een afspraak naar het ziekenhuis en wordt gecombineerd met andere reizigers, mag dat ?

Ja dat mag, het zorgvervoer protocol maakt in principe geen onderscheid naar type vervoer of type reizigers. Reizigers die in een risicogroep vallen, bijvoorbeeld dialyse-patiënten of mensen die voor een oncologische behandeling worden vervoerd, kunnen, mits de in dit protocol voorgeschreven maatregelen in acht worden genomen, vervoerd worden, tenzij het RIVM, de Rijksoverheid of een

behandelend arts hier anders over adviseert. Dat kan betekenen dat zo'n reiziger niet of in beperkte mate met andere reizigers tezamen vervoerd kan worden.

4. VRAGEN BIJ HET PROTOCOL TAXIVERVOER

Welke maatregelen gelden er voor het vervoer in de consumentenmarkt en de zakelijke markt?

Het protocol geeft aan dat bij vervoer in deze delen van de taximarkt de volgende maatregelen in acht moeten worden genomen:

1. Daar waar in een voertuig tussen chauffeur en reizigers, of tussen meerdere reizigers onderling min. 1,5 meter in acht is te nemen, zijn geen extra maatregelen nodig.
2. Daar waar in een voertuig tussen de chauffeur en de reiziger min. 1,5 meter niet in acht is te nemen, draagt de chauffeur een chirurgisch mondkapje en de reiziger een niet-medisch mondkapje (m.u.v. de leeftijdscategorie jonger dan 13 jaar). Of kan tussen de chauffeur en de reiziger een fysieke afscheiding zijn aangebracht (in overeenstemming met de adviezen die de RDW hiervoor heeft gepubliceerd: <https://www.rdw.nl/over-rdw/nieuws/2020/advies-rdw-afscherming-in-personenautos>).

Houd als chauffeur het volgende in acht:

- Laat de reiziger zelf in- en uitstappen
- Laat de reiziger, als deze alleen is, rechts achterin zitten
- Laat de reiziger zelf de gordel omdoen
- Laat de reiziger zelf bagage, indien mogelijk, in de kofferruimte plaatsen
- Laat de reiziger digitaal of met pin/creditcard betalen. Vermijd contante betalingen.

In de berichtgeving las ik ergens dat een taxirit altijd gereserveerd moet zijn. Klopt dat ?

Op 24 juni kondigde het Kabinet een verdere versoepeling van de coronamaatregelen aan. Voor taxi's betekent dit dat er per 1 juli geen beperkingen meer zijn aan het aantal mensen dat mag meereizen. Daar worden wel enkele voorwaarden aan gesteld: "Voor overig vervoer van A naar B, zoals taxi's, personenbusjes en touringcars, geldt: een reservering en gezondheidscheck vooraf en een niet-medisch mondkapje zijn verplicht." Dat leidde tot onrust in de consumentenmarkt, want kan een taxi dan niemand vanaf een standplaats meenemen? Op de site van Rijksoverheid staat nu: "het is verstandig om van tevoren uw taxi te reserveren, als dat mogelijk is." Meer informatie: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/verkeer-openbaar-vervoergrensstreek/vervoer-met-de-auto-of-taxi>

Wel is van belang dat ondernemers en chauffeurs die vanaf standplaatsen een reiziger meenemen of oppikken op straat, de gezondheidscheck doen zoals opgenomen in het protocol. En ook gegevens vastleggen van de reiziger die is vervoerd, mocht het later nodig zijn om een tracering te kunnen doen.

Is het zo dat de reiziger altijd een niet-medisch mondkapje draagt ?

Daar waar de min. 1,5 meter in acht is te nemen (tussen chauffeur en reiziger) of er een fysieke afscheiding tussen de chauffeur en de reiziger zit, is het dragen van een mondkapje niet nodig. Als dat niet zo is, dan draagt de chauffeur een chirurgisch mondkapje en de reiziger een niet-medisch mondkapje. Daar waar meerdere reizigers in één voertuig worden vervoerd, dragen zij een niet-medisch mondkapje. Kinderen in de leeftijd basisonderwijs hoeven geen mondkapje te dragen. Dat geldt ook in het OV.

Ik lees in dit protocol dat er ook gekozen kan worden voor een fysieke afscheiding. In de andere protocollen komt dat niet terug, waarom ?

De door het Kabinet aangekondigde regels per 1 juli a.s. gaan er vanuit dat er met niet-medische mondkapjes wordt gewerkt, en dat bij elke rit een gezondheidscheck plaatsvindt. Dan mogen ook alle zitplaatsen worden gebruikt. Echter, vanaf het begin van de corona crisis is door het ministerie van I&W, als in de protocollen en kaders van het RIVM als alternatief op de 1,5 meter

maatregel gezegd: een fysieke afscheiding tussen voor- en achterbank is ook mogelijk. Veel ondernemers en chauffeurs hebben dat in hun voertuigen geïnstalleerd. En sinds begin juni ook met in achtneming van het RDW advies over het plaatsen van zo'n afscheiding [<https://www.rdw.nl/over-rdw/nieuws/2020/advies-rdw-afscherming-in-personenautos>] .

De leden van KNV die met de schermen werken, geven aan dat chauffeurs en reizigers zich er veiliger door voelen. Omdat veel van het vervoer in de consumentenmarkt en zakelijke markt is weggefallen is het van belang reizigers niet alleen zo veilig als mogelijk te vervoeren, maar ook om het vertrouwen weer zo snel als mogelijk terug te winnen. Vandaar dat partijen hebben besloten in het protocol taxivervoer op te nemen dat gebruik van een fysieke afscheiding in dit type vervoer, als alternatief voor het dragen van een mondkapje, ook tot de mogelijkheden behoort. Dat de fysieke afscheiding voldoet als beschermingsmiddel voor zowel chauffeur als reizigers, is afgeleid uit a) het feit dat al in het allereerste taxiprotocol van het ministerie van I&W een spatscherm was opgenomen en b) in het nog steeds geldende RIVM-protocol voor het vervoeren van COVID-19 patiënten het spatscherm is benoemd als alternatief voor de 'tenminste 1,5 meter afstand' maatregel.

5. VRAGEN BIJ RIVM PROTOCOL (VERVOER MET COVID-19 PASSAGIERS)

Klopt de veronderstelling dat de chauffeur altijd handschoenen aan moet trekken als hij één van de eigendommen (tas, rollator, rolstoel) van de passagier aanraakt (bij passagiers met COVID-19) ?

Nee, alleen als een rolstoel passagier in- en uitgeladen wordt en de rolstoel wordt vastgezet/losgemaakt draagt de chauffeur handschoenen. Verder is het advies om de passagier zoveel mogelijk zelf eigendommen in het uit het voertuig te laten te doen.

Moet de bagage van een passagier met COVID-19 ook op een met folie afgedekte ondergrond gelegd worden ?

Nee, de besmettingskans van materiaal op materiaal en weer op mens is nihil volgens het RIVM. Maar als het op schoot kán, dan is het beter. De kans is klein dat je ziek wordt als je spullen of oppervlakken aanraakt of vastpakt, zoals post, pakketjes of een bos bloemen. De kans wordt nog kleiner als je regelmatig de handen 20 seconden wast en voorkomt dat je na het aanraken met de handen in het gezicht komt. Als je weet dat de eigenaar van de spullen ziek is, was dan je handen zodra daar gelegenheid voor is. De belangrijkste besmettingsroutes blijven overdracht via druppels door niezen/hoesten en via de handen.

Moet ik ook de stoelleuning voor de passagier afdekken als ik een passagier vervoer die COVID-19 heeft?

Als ondernemer of chauffeur dat nodig acht, omdat de verwachting is dat de passagier bij het instappen of tijdens de rit, als er geremd wordt, die stoelleuning vast gaat pakken. Je kunt hier plastic handrem hoesjes voor gebruiken of hoesjes die normaal over achterraut wissers gedaan worden in een wasstraat.

Het portier dat gereinigd moet worden: is dat de portier van de passagier, die van de chauffeur of beide? Idem voor de gordel.

Gaat om de portiers en gordels die gebruikt zijn.

Reinigen gebeurt met een reinigingsdoekje/microvezeldoekje. Kan dit worden gespecificeerd ?

RIVM geeft aan dat voldoende is zoals je het thuis ook met doekje water en zeep zou schoonmaken. Maar wij kunnen ons goed voorstellen dat je kiest om 'disposables' te gebruiken.

Als ik een passagier met COVID-19 heb afgezet, dan wacht ik niet altijd op die passagier, om weer mee terug te nemen. Moet ik dan ter plekke die schoonmaak doen zoals in het RIVM protocol staat?

Nee, dat hoeft niet, je kunt ook terug naar de zaak gaan en daar de schoonmaak procedure doorlopen.

Wat doe ik met het restafval (folie, doekjes, handschoenen etc.) ? Ik ben niet altijd in de buurt van een prullenbak. En kan restafval dat ik heb gebruikt bij een passagier met klachten of besmetting bij het gewone afval doen ?

Als je het restafval niet direct weg kan doen, doe het dan in een plastic zak. Het afval kan gewoon bij het normale restafval.

Zijn er richtlijnen hoe passagiers met COVID-19 klachten of passagiers waarbij een virusbesmetting officieel is vastgesteld, moeten worden afgezet en wel of niet verder moeten worden begeleid in het ziekenhuis ?

Het RIVM kan hierin niet adviseren, want dat verdere beleid kan van ziekenhuis tot ziekenhuis en behandellocatie verschillen. Je moet aansluiten bij de regels die ter plaatse gelden. Het kan goed zijn dat voor bepaalde afdelingen ook bepaalde restricties gelden namelijk.

Er staat boven het RIVM protocol 'zittend vervoer', met daaronder tekst die vooral lijkt te gaan over het ziekenvervoer. Maar ik vervoer nu een 'gewone' passagier met (klachten passend bij) COVID-19, wat geldt er dan ?

Hou ook dan het RIVM protocol aan.

Is het risico op besmetting van mij als chauffeur bij het vervoer van COVID-19 patiënten, met in achtneming van de procedures, groter dan het risico op besmetting bij gewoon sociaal verkeer?

Nee, als de voorgeschreven procedures worden doorlopen is er geen groter risico.

Mag een voertuig dat ingezet wordt voor het vervoer van COVID-19 patiënten ook afwisselend gebruikt worden voor het vervoeren van reguliere passagiers?

Ja, er zit een aantal handelingen in het protocol nadat een met Corona besmette patiënt is vervoerd. Als deze worden opgevolgd kan daarna het voertuig voor een andere passagier weer gebruikt worden.

Onderaan het RIVM protocol wordt verwezen naar het protocol dat een vervoerder zou hebben, maar wat is dat dan ?

Dat zijn in feite de protocollen die de sector zelf heeft opgesteld voor de verschillende vormen van vervoer. Het kan zijn dat vervoerders nog eigen protocollen kennen, of extra maatregelen willen doen. Dat kan natuurlijk, maar in algemene zijn, zijn er nu dus 3 sectorprotocollen die landelijk gebruikt kunnen worden.

6. VRAGEN BIJ HET GEBRUIK VAN MONDKAPJES EN ANDERE BESCHERMINGSMAATREGELEN

Mondkapjes

De chauffeur draagt een chirurgisch mondkapje en de reizigers een niet-medisch mondkapje ? Wat is het verschil ?

In alle RIVM advisering wordt uitgegaan van een chirurgisch masker type IIR. Als dat niet leverbaar is dan is tijdelijk type IR als maatwerk acceptabel voor een chauffeur die volgens protocol personen zonder klachten vervoerd.

Op de site van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd vind je meer informatie over de verschillende mondkapjes (ook wel mondneusmaskers):

<https://www.igj.nl/actueel/nieuws/2020/05/20/mondneusmaskers-of--kapjes-verschillende-soorten>

Voor het juiste gebruik van een chirurgisch mondkapje is een RIVM instructie beschikbaar:

<https://vimeo.com/403728699>

Met de term niet-medisch mondkapje, wordt aangesloten bij de mondkapjes die in het OV gebruikt mogen worden. Zie voor meer informatie: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/documenten/publicaties/2020/05/09/covid-19-niet-medisch-mondkapje> en <https://www.nen.nl/Normontwikkeling/NENspec-nietmedischmondkapjes.htm>

In het RIVM protocol staat dat de chauffeur geen mondkapje op moet bij passagiers met (klachten passend bij) COVID-19. Waarom niet ?

De passagier draagt wel een mondkapje. Als de passagier een mondkapje draagt dan wordt het verspreiden van druppels van de passagier door de lucht voorkomen. Het eventueel verspreiden van druppels door de chauffeur is niet nodig om een veilige situatie te creëren. De veiligheid voor de chauffeur wordt bereikt door andere bepalingen (handhygiëne) in het protocol.

Vervoer van COVID-19 patiënten in een rolstoel komt voor. In die situatie kan de chauffeur (vanwege het in- en uitrijden van de rolstoel in de bus, en het vastzetten) de minimale 1,5 meter niet de hele tijd in acht kan nemen. De chauffeur komt even dicht bij zo'n persoon (die persoon heeft dan wel mondkapje op). Ook dan is het dragen van een mondkapje voor de chauffeur niet nodig, waarom niet ?

De passagier draagt een mondkapje, en zoals hierboven staat, voorkomt dat de verspreiding van druppels van de COVID-19 patiënt via de lucht. Verspreiding via handvatten is wel een aandachtspunt en daarom is juiste handhygiëne wel nodig.

Hoe geeft de chauffeur de passagier het mondkapje, als een COVID-19 passagier vervoerd wordt?

Aanreiken met een uitgestrekte arm is geen groot risico, aldus het RIVM. Maar je zou het eventueel ook in een plastic zakje kunnen doen en die aan de voordeur van de passagier kunnen hangen. Of klaarleggen op een tafel als dat kan, zodat de passagier deze zelf kan pakken. Maar zolang de patiënt het mondkapje van zijn behandelaar krijgt, is dit niet van toepassing.

Als de chauffeur of klant (die verder geen klachten oid heeft) nu een faceshield draagt, blijft dan toch overeind: min 1,5 meter tussen chauffeur en passagier ?

Dit heeft KNV aan het RIVM voorgelegd. In hoeverre is het gebruik van zogenaamd faceshields een optie. Dat zijn gezichtsmaskers van kunststof waarmee het gehele gezicht wordt afgedekt.

Het antwoord: een faceshield wordt niet als vervanging gezien van de 1,5 meter afstand. Vandaar dat het gebruik van faceshields nergens als verplichting in de protocollen is opgenomen.

Beschikbaarheid mondkapjes

Hoe zit het met de beschikbaarheid van mondkapjes ?

In het begin van de corona crisis was het haast onmogelijk om aan chirurgische mondkapjes te komen. Inmiddels heeft die situatie zich verbeterd en is het gemakkelijker geworden om aan mondkapjes te komen. Ga wel goed na of de mondkapjes die je voor je chauffeurs aanschaft de juiste zijn.

Bij vervoer van COVID-19 patiënten is KNV trouwens van mening dat de behandelaar/ziekenhuis in kwestie er voor moet zorgen dat zo'n patiënt het mondkapje krijgt.

De niet-medische mondkapjes die de reizigers moeten gebruiken, daar dragen de reizigers/ouders/verzorgenden verder zelf voor. Dat kan ook een zelf gemaakt kapje zijn, zoals in de instructies voor het OV is opgenomen.

KNV is nog wel in overleg met het ministerie om te bezien in hoeverre de sector gebruik zou kunnen maken van de landelijke verdeling, mocht er toch een bepaald tekort aan chirurgische mondkapjes ontstaan.

Schermen/fysieke afscheiding

In het sectorprotocol taxivervoer en RIVM protocol wordt gesproken over een fysieke afscheiding. Hoe zit dat en waar moet zo'n afscheiding aan voldoen ?

De RDW heeft op 9 juni jl. haar advies aan het ministerie van I&W bekend gemaakt over het gebruik van fysieke afscheidingen en de voorschriften die daarvoor gelden. Dat advies luidt:

- het plaatsen van afscherming tussen de bestuurder en de bijrijder grote risico's met zich meebrengt;
- het plaatsen van afscherming tussen de eerste en tweede zitrij mogelijk is, mits er aan diverse veiligheidsvoorschriften is voldaan.

Die veiligheidsvoorschriften zijn:

- de goede werking van veiligheidssystemen mag niet worden gehinderd, bijvoorbeeld de veiligheidsgordel en airbags;
- er moet een rechterbuitenspiegel zijn gemonteerd (dit is al verplicht voor voertuigen in gebruik genomen na 25 januari 2010);
- er mag geen sprake zijn van nadelige invloed op het zicht, door bijvoorbeeld schittering, vertekend beeld of gebrekkige ontwaseming;
- het moet mogelijk blijven de auto snel te kunnen verlaten. De afscherming mag de doorgang naar buiten niet belemmeren;
- het materiaal van de afscherming mag niet leiden tot lichamelijk letsel bij een aanrijding, bijvoorbeeld door versplintering van het scherm in scherpe delen; polycarbonaat of gelijkwaardig materiaal versplintert niet of zeer moeilijk in scherpe delen. Het gebruik van plexiglas voldoet hier niet aan, omdat het kan breken of scheuren waarbij scherpe randen kunnen ontstaan die mogelijk verwondingen veroorzaken;
- de afscherming moet deugdelijk bevestigd zijn en mag niet los op een zitplaats rusten.

Meer weten ? Ga naar: <https://www.rdw.nl/over-rdw/nieuws/2020/advies-rdw-afscherming-in-personenautos>.

Het ministerie is nog bezig om dit advies om te zetten en vast te leggen in een ministeriële regeling. De keuze is aan de vervoerder of deze vooruitlopend op de precieze regelgeving van het ministerie

toch wil investeren in een fysieke afscheiding. Raadpleeg uw verzekeraar of tussenpersoon om na te gaan of plaatsing van een scherm consequenties heeft voor uw verzekeringen.

Hoe kijkt het RIVM eigenlijk aan tegen zo'n fysieke afscheiding ?

In het algemeen wordt het gebruik van schermen als afscheiding niet gezien als voldoende bescherming in plaats van de 1,5 meter afstand. Hierop wordt uit noodzaak een uitzondering gemaakt bij de ruimte tussen chauffeur en passagier (waar de 1,5 meter niet altijd te realiseren is), omdat er anders geen vervoer zou kunnen plaatsvinden. Het RIVM heeft de afscheiding als alternatief opgenomen in het [protocol Noodzakelijk zittend vervoer van personen met \(klachten passend bij\) Covid 19](#) en de Kaders [vervoer dagbesteding](#) en [speciaal vervoer jongeren](#).

Andere benodigde middelen en materialen

Hoe kom ik aan de andere middelen die mijn chauffeurs moeten gaan gebruiken ?

Voor de overige middelen (denk aan desinfectiemiddelen of desinfecterende doekjes) zijn diverse leveranciers op de markt. Via internet is het beste na te gaan wat, waar te bestellen is.

7. VRAGEN BIJ EXTRA KOSTEN

Extra middelen, betekent extra kosten, hoe zit dat ?

Een aantal van de maatregelen in de protocollen heeft mogelijk financiële consequenties, die vervoerders niet voor eigen rekening kunnen nemen. Als vervoer niet meer gecombineerd wordt (denk aan solo vervoer, of daar waar minder gecombineerd kan worden dan vóór de corona crisis gebruikelijk was, vanwege de 1,5 meter maatregel) werkt dat kostenverhogend. Ook als er geen eigen bijdrage meer contant afgerekend wordt en betaling met pin of creditcard niet mogelijk is, mist de vervoerder een stukje vergoeding van die rit.

KNV heeft een nadrukkelijk beroep gedaan op de verantwoordelijkheid van opdrachtgevers om vervoerders voor de eventuele financiële gevolgen ervan te compenseren. Ook bij de minister van VWS is die oproep neergelegd. De minister zegde toe dat meerkosten door het Rijk zullen worden vergoed.

Voor wat betreft het ziekenvervoer is KNV hierover in overleg met ZN (Zorgverzekeraars Nederland). We hebben hen op basis van input vanuit diverse leden van informatie voorzien. ZN beraadt zich nu op hoe zij (met haar leden zorgverzekeraars) het beste om kan gaan met die meerkosten. Daarnaast heeft KNV voor VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) en het ministerie van VWS in kaart gebracht waar rekening mee moet worden gehouden, zodat ook daar op landelijke niveau nadere afspraken kunnen worden gemaakt.

Over de meerkosten zijn recent ook twee brieven naar de Tweede Kamer gestuurd die relevant zijn: https://vng.nl/nieuws/oproep-vng-en-rijk-voor-continuiteit-doelgroepenvervoer?utm_medium=email en <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/06/12/kamerbrief-over-perspectief-compensatie-omzetsderving-wlz>

8. VRAGEN BIJ WEL OF NIET INZETTEN VAN CHAUFFEURS

Ik heb een werknemer die tot de 'risico groep' (zie onderaan dit document wie tot deze groep behoort) behoort, kan ik deze wel voor het gewone zorg- en taxivervoer inzetten ?

Voor het vervoer van passagiers met klachten of besmette passagiers is het advies van RIVM om werknemers die tot de risico groep behoren dat vervoer niet te laten doen.

In de sectorprotocollen is verder het volgende opgenomen:

Chauffeurs die in de risicogroep vallen kunnen het werk blijven doen, zolang er volgens de [richtlijnen van het RIVM](#) gewerkt wordt en met goede toepassing (en het voldoende beschikbaar zijn) van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) en/of fysieke barrières (bijvoorbeeld schermen zoals in supermarkten). Er zijn momenteel situaties denkbaar waarin het werk wél een verhoogd gezondheidsrisico oplevert en extra bescherming redelijkerwijs of in praktische zin niet mogelijk is. In die gevallen verplicht de wet de werkgever om, na een goede risico-inschatting, werknemers met verhoogde kwetsbaarheid vrij te stellen van de desbetreffende werkzaamheden en waar mogelijk vervangend werk aan te bieden. Het gaat hier om maatwerk, waarbij individuele gezondheidsfactoren, de inhoud van het werk en de werkomstandigheden het vertrekpunt vormen. Over deze situaties treden werkgever en chauffeur in overleg en nemen bij twijfel contact op met de bedrijfsarts.

Kan ik me als chauffeur of begeleider in het vervoer laten testen ?

Alle chauffeurs en begeleiders kunnen bij klachten getest worden.

Eén van de gezinsleden van een chauffeur behoort tot de risico doelgroep (de chauffeur niet) kan de chauffeur dit vervoer dan wel rijden?

Ja, dat kan, mits de maatregelen uit de verschillende protocollen in acht worden genomen.

Kan ik als werkgever mijn werknemer dwingen om vakantiedagen op te nemen ? Niet iedereen is of kan aan het werk tenslotte.

Nee, dat mag niet. De werknemer bepaalt wanneer verlof wordt opgenomen. Een werknemer, bijvoorbeeld om de werkgever tegemoet te komen, kan in overleg besluiten om een paar verlofdagen op te nemen. We zien dat dit in de praktijk regelmatig gebeurt. Maar men moet het er wel over eens zijn. Wel hebben bonden het voorstel gedaan dat werkgevers, die gebruik maken van de NOW (Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid) en die het loon correct doorbetalen aan hun werknemers, voor hun bedrijf met vakbonden een afspraak kunnen maken aangaande de opbouw van vakantiedagen gedurende de NOW periode. Uiteraard zullen vakbonden dit dan ter goedkeuring voorleggen aan de leden werkzaam bij dat betreffende bedrijf. Als je hierover voor jouw bedrijf met bonden wilt doorpraten kun je contact opnemen met [FNV](#) en [CNV vakmensen](#).

Als mijn werknemer in een risicogroep zit en om die reden niet rijdt, hoef ik deze werknemer dan zijn loon niet door te betalen ?

Nee, dat kan niet. Het loon zal toch gewoon doorbetaald moeten worden.

Voetnoot

Wat de risicogroepen zijn is terug te vinden op: <https://lci.rivm.nl/richtlijnen/covid-19#risicogroepen>. De risicogroepen hebben een verhoogde kans op ernstig beloop van covid-19 als zij besmet raken met het coronavirus.